

КОУЛ ПОРТЕР – ВИДАТНА ПОСТАТЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЕСТРАДИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі досліджено вплив творчості видатного американського композитора Коула Портера на розвиток американського музичного мистецтва та кінематографу першої половини ХХ ст.

Ключові слова: Коул Портер, творча діяльність, джаз, популярна музика, кінематограф.

Abstract

The work examines the influence of the work of the outstanding American composer Cole Porter on the development of American musical art and cinematography of the first half of the XX century.

Keywords: Cole Porter, art activity, jazz, popular music, cinema.

Вступ

Творчість Коула Портера, американського музиканта та композитора першої половини ХХ ст., назавжди змінила роль популярної музики у суспільстві та бізнесі. Його потяг до музичного мистецтва почався ще у ранньому дитинстві. Пік слави Коула Портера припав на добу «Великої депресії» (1920-ті – 1930-ті рр.) – періоду, коли США переживали економічну кризу, що відбивалось на суспільних настроях. За цих умов легка джазова мелодія авторства Коула Портера стала для Америки та американської естради ковтком свіжого повітря та моральною опорою для подолання життєвих труднощів.

Метою роботи є дослідження творчості Коула Портера та визначення його впливу на американське естрадне мистецтво першої половини ХХ ст.

Результати дослідження

Коул Портер народився у 1891 р. у невеличкому містечку Перу у північно-східній частині США. У 1905 р. юнак потрапив до Ворчестерської академії у Массачусетсі, де за результатами чотирирічного навчання Коул Портер став найкращим студентом випускного юридичного класу. У 1900 р. Коул Портер вступив до Єльського університету, за чотири роки навчання у якому написав близько 300 пісень [2].

У 1915 р. на Бродвеї вперше прозвучала музика Коула Портера – написані ним пісні були включені до мюзиклів «Hands Up» та «Miss Information» [3, с. 152]. Масове поширення кінематографу спричинило падіння інтересу до мистецтва Бродвею. Водночас, мюзикл як стиль мистецтва, вільний від багатьох формалізмів, привертав до себе увагу молодих американських митців, зокрема, Коула Портера.

У 1928 р. Коул Портер, спільно з Вальтером Колло та Луї Альтером, створив свою першу успішну постановку – мюзикл «Paris» [3]. У творі дебютували пісні «Let's Do It» та «Let's Misbehave», популярність яких із часом лише зростала.

З прем'єрою «Paris», Коул Портер увійшов до кола відомих композиторів Бродвею, що дало йому змогу отримувати багато пропозицій на створення мюзиклів та написання музики для фільмів Голівуду [3]. За період 1930-1950 рр. доробок митця поповнився низкою популярних і прибуткових мюзиклів та фільмів: «Anything Goes», «Kiss Me, Kate», «You Do Something to Me», «Jubilee», «Can-Can», «High Society».

Особливістю Портера-композитора було те, що він, на відміну від багатьох інших, сам писав музику та слова до неї у своїх постановках. Окрім «Let's Do It» та «Let's Misbehave», широко відомими є такі пісні Коула Портера, як «Night and Day», «You're the Top», «Anything Goes», «It's De-Lovely», «Begin the Beguine», «From this Moment On», «Josephine». Багато з перелічених пісень

входять до «Great American Songbook» – джазового стандарту, групи найкращих та найвідоміших мелодій американської естради XX ст.

Найбільш успішним проєктом Коула Портера став мюзикл «Anything Goes» за мотивами однойменної книжки Гая Болтона та Пельгама Вудгауса, вперше представлений на Бродвеї у 1934 р. У цьому мюзиклі висвітлено історію романтично-комічних пригод, які розгортаються на круїзному лайнері SS American на шляху зі США до Британії [4, с. 19-43]. Цікавий сюжет, доповнений чудовим музичним супроводом Коула Портера, зробив «Anything Goes» одним із найбільш відвідуваних мистецьких заходів у Нью-Йорку у 1930-х рр., попри те, що на той час Америка переживала жахливу економічну кризу, яка позначилась на фінансових спроможностях публіки. Станом на 2023 р., «Anything Goes» зазнав десятих обробок, остання з яких була представлена у лондонському Вест-Енді у 2021 р. За цей довгий період мюзикл Коула Портера здобув декілька нагород від американських та британських театральних товариств [4, с. 18].

Слід зазначити, що творчий доробок Коула Портера залишається популярним й у наш час. Так, у 2014 р. сучасний британський симфонічний оркестр Джона Вілсона видав диск «Cole Porter in Hollywood» із сучасними обробками пісень Коула Портера [1].

Висновок

Отже, творча діяльність Коула Портера мала значний вплив на розвиток американського музичного, театального мистецтва та кінематографу XX ст. Популярність творів Коула Портера у часи їхніх дебютів дозволяє розглядати його як видатну постать американської естради першої половини XX ст. Творчий доробок митця є затребуваним і сьогодні, про що свідчить наявність сучасних обробок творів композитора.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Clarke K. Cole Porter in Hollywood: or What We Can Learn from John Wilson. URL: <http://operetta-research-center.org/cole-porter-hollywood-can-learn-john-wilson/> (дата звернення: 07.11.2024)
2. Cole Porter's Biography. URL: <https://www.ulschools.com/Downloads/Cole-Porter.pdf> (дата звернення: 07.11.2024)
3. Cole Porter's Biography. URL: <https://indianahistory.org/wp-content/uploads/Cole-Porter-Essay.pdf> (дата звернення: 07.11.2024)
4. Shore S. «Anything Goes». An American Musical in Performance. URL: <https://scholarworks.calstate.edu/downloads/v118rk284> (дата звернення: 07.11.2024)

Гончар Богдан Віталійович – студент групи БМІ-226, факультет інформаційних електронних систем, Вінницький національний технічний університет, e-mail: bogdgonchar@gmail.com

Чередниченко Володимир Володимирович – студент групи БМІ-226, факультет інформаційних електронних систем, Вінницький національний технічний університет, e-mail: djygo22@gmail.com

Науковий керівник - Сідлецька Тетяна Іванівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: sidletska79@gmail.com

Bogdan Honchar – student of Faculty of Information Electronic Systems, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: bogdgonchar@gmail.com

Volodymyr Cherednychenko – student of Faculty of Information Electronic Systems, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: djygo22@gmail.com

Supervisor - Sidletska Tetiana I., PhD (Art criticism), Associate Professor of Social and Political Sciences Department, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: sidletska79@gmail.com